

Nr. 54 (10502) * 2022 m. liepos 27 d., trečiadienis

Kaina - 0,45 Eur

Laba diena

Šiandien – mėnulio delčia. Saulė teka 5 val. 18 min., leidžiasi 21 val. 32 min. Dienos ilgumas 16 val. 14 min. Vardadienius švenčia Natalija, Svalia, Sergijus, Nazaras, Subartas, Sugintas, Žintautas; ketvirtadienį – Augmanto, Augmilo, Innocento, Samsono, Vytauto, Vytautės, Vyto, Vytės, Ados, penktadienį – Beatričės, Felikso, Mortos, Martos, Mirtos, Mantvydo, Mantvydės, Laimiaus vardadienai.

Liepos 28 – Pasaulinė hepatito diena.

Liepos 29 – Šv. Morta, Griaustinio diena.

Jau prasidėjo javapjūtė

Pirmieji į laukus išvažiavo Birštono, Jiezno, Stakliškių krašto žemdirbiai.

Atestatus gavo pusantro šimto jaunuolių

Liepos 15 d. Prienų „Žiburio“, Stakliškių, Jiezno bei Veiverių Tomo Žilinsko gimnazijoje abiturientams buvo įteikti vieni svarbiausių gyvenime dokumentai – brandos atestatai. Bilietus į savarankišką gyvenimą gavo pusantro šimto jaunuolių.

Šiemet mūsų rajone brandos egzaminus laikė 140 kandidatų: Prienų „Žiburio“ gimnazijoje – 102, Jiezno gimnazijoje – 10, Stakliškių gimnazijoje – 10, Veiverių T. Žilinsko gimnazijoje – 18. Lietuviai kalbos valstybinį egzaminą laikė 126 kandidatai, matematikos valstybinį egzaminą – 91 kandidatas, anglų kalbos valstybinį egzaminą – 116 kandidatai, informacines technologijas – 5 kandidatai.

Prienų „Žiburio“ gimnazijos abiturientų valstybiniai brandos egzaminai įvertinti šešiais šimtukais. Net tris šimtukus gavo abiturientas

Aleksas Balčiukynas. Aukščiausiu balu buvo įvertinti jo matematikos, anglų kalbos ir informacinių technologijų darbai. Poveną šimtuką gavo trys abiturientai: **Karolina Maskvytytė ir Gabija Janukėnaitė** – iš lietuvių kalbos valstybinio egzamino, **Arnas Rasimavičius** – iš anglų kalbos valstybinio egzamino. Prie mokinijų pasiekimų daug prisidėjo ir jų mokytojai: lietuvių kalbos mokytoja **Nijolė Serenikaitė**, matematikos mokytoja **Aušra Menkevičienė**, anglų kalbos mokytoja **Vilius Gustaitė**, informacinių technologijų mokytojas **Žydrūnas Tautvydas**.

AB „Prienų šilumos tinklai“ turi naują vadovą

Nuo 2022 m. liepos 20 dienos, laimėjės konkursą, AB „Prienų šilumos tinklai“ direktoriaus pareigas pradėjo eiti Paulius MINAJEVAS.

Nuo 2021 m. spalio mėn. iki šiol P. Minajevas buvo paskirtas laikinai eiti direktoriaus pareigas, taip pat nuo 2020-ųjų vidurio yra AB „Prienų šilumos tinklai“ valdybos narys. Naujasis šilumos bendrovės vadovas turi daugiau nei dešimt metų vadovaujamojo darbo patirties įvairiose energetikos įmonėse.

Prienų r. savivaldybės informacijos

PR Mėnesiu pavėlinatas pievų sutvarkymo terminas

Šienavimo terminai pievose ir sodų tarpueiliuose šiemet pavėlinami mėnesiu – tai atlikti reikės iki rugsėjo 1 dienos, kai įprastas terminas buvo rugpjūčio 1 diena. Įsakymą pavėlinanti terminus žemės ūkio ministras Kęstutis Navickas pasirašė dėl itin lietingos liepos ir vis dar labai didelio drėgmės kiekio laukose.

Ministro įsakymu patikslintos ir atnaujintos *Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklės*. Pievų sutvarkymo terminas jose pavėlinamas vienu mėnesiu be jokių papildomų išlygų ar sąlygų.

Dėl didelio kritulių kiekio ir vidutinių temperatūrų dirbamuoose laukose susidarė didelis drėgmės perteklius – dėl to ūkininkai kreipėsi į ministeriją.

Netekčiai prisilietus...

Laidojimo ir kremavimo paslaugos Prienų gyventojams.

Įmonė „Sielvartas“, veikianti jau 20 metų.

Kremavimo paslaugų paketas, taikomas nuolaidos.

Tel. 8 650 91 647 www.sielvartas.lt

Apie vasaros spalvas, vaizdus ir kvapus
2-8 p.

Ką reikėtų žinoti apie uodus įkandimus?
3-4 p.

Saugokime kepenis, 5 p. kaip jos saugo mūsų organizmą

Vasarą laiką leidžiame lauke
6 p.

„Ateina Onutė su šviežia duonute“...
7 p.

Pasivaikščiojimas virš žemės: prasidėjo nemokami balansavimo juosta užsiemimai 8 p. Prienų Beržyno parke

Ūkininkų dėmesiui!

Kviečiame rajono ūkininkus dalyvauti konkurse „Metų ūkis 2022“. Norinčiuosius dalyvauti prašome registruotis el. paštu prientalus@gmail.com arba tel.: 8 675 30 050, 8 686 25 119, 8 686 21 736.

Organizatoriai:

Birštone besigydanties Ukrainos karys: „Būčiau tarp pirmujų, kurie suskubtu Lietuvai į pagalbą...“

Liepą viešai išplatintas pranešimas apie tai, kad į Lietuvą medcininiam reabilitacijos gydymui sėkmingai atvežta per 50 kovotojų iš Ukrainos, pagalba jiems teikiama aštuonių šalies gydymo įstaigose. Atvykusieji pacientai yra po įvairiausių sužeidimų karo metu: galvos smegenu sužalojimų, šautinių žaizdų, stuburo pažeidimų bei kitų traumų, patirtų sprogimų metu. Jiems taikomos antrinio ir tretinio lygio stacionarinės medicininės reabilitacijos paslaugos, skirtos ilgaalaikių kompensuojamųjų biopsichosocialinių funkcijų sutrikimų turintiems pacientams. Dailies jų reabilitaciją inicijavo Vidaus reikalų ministerija. Kovotojų perėmimą iš Ukrainos organizuoja ir koordinuoja Sveikatos apsaugos ministerijos tarpinstitucinė darbo grupė kartu su Ekstremalių sveikatai situacijų centru. Ukrainos kovotojų pervežimą į Lietuvą rūpinasi Susisiekimo ministerija.

Igoris ir Vasilius yra du iš keleto ukrainiečių karių, kurie mūšio lauke patirtus sužeidimus gydos Birštone. „Esu labai patenkintas, sanatorija mus gerai priėmė, suteikė komfortingesias sąlygas gydysti ir išsėtis,“ – atskubėjęs į pokalbijį iškart po masažo pasakojo Igoris. Kulka jam pataikė į petį, po operacijos Ukraine karys buvo atsiustas medicininei reabilitacijai į Lietuvą.

– Man paskirtos fizioterapijos, kineziterapijos procedūros, gydomosios mineralinio vandens vonios, lankau baseiną, masažą. Procedūros įvairiausios, jų išties nemažai, tikiuo-

si, kad po 24 dienų kurso atsistatytys judesio funkcija, galėsiu pakelti ranką, tai man yra labai svarbu vykdant kario pareigas, – kalbėjo pašnekovas.

Jaunasis Ukrainos karys Vasilius į pokalbijį išitraukia kiek vėliau, atlikęs paskirtą procedūrą. Jo sužeidimai rimtesni: deformuota koja, sviedinio skeveldros perkarto žastika, todėl ranka immobilizuota geležiniu įtarvu – jo nenuisiims, kol atviras lūžis nesugis.

Vasilius, baigęs mokslus, atitaranavo Ukrainos kariuomenėje, buvo pasirašęs kontraktą, pasibaigus sutarties terminui, išvyko uždarbauti

Lenkiją, prie statybų. Kai išgirdo apie karo pradžią, vaikinas per dvi dienas parsukėjo į gimininę ir prisijungė prie kovotojų. Pasak jo, kas kita, jei ne jis, gins Tėvynę, savo žemę. Savo šeimos jis dar nesukūrė, tik tenka nuolat skambinti mamai, kuri labai išgyvena dėl sūnaus.

Igoris iki 2014 m. dirbo draudimo kompanijoje, užėmė vadovaujančias pareigas. Vedės, jo sūnui – panašiai tiek metų, kiek Vasiliui, tačiau jis neįsitraukė į kariuomenę. Igoris laikosi principo, kad šeimoje pakanka vieno kariškio, kitas turi likti namuose, ginti ir rūpintis artimaisiais.

Paklaustas, ar sanatorijoje pasinaudojo proga lankytis psichoterapijos užsiemimus, Igoris šyptelėjo: „Esu profesionalus karys, instruktorius, važinėju ir apmokau priešakinė fronto linijose esančius karinius, su Kanados ir Prancūzijos atstovais dirbamę pagal NATO standartus, karo veiksmuose dalyvauju nuo 2014 metų. Šis sužeidimas man jau trečias. Žinote, psichoterapija galbūt ir reikalinga, bet mano darbas specifinis ir aš esu pats sau psichologas.“ (Nukelta į 2 p.)

Dalyvavo Pasaulio lietuvių žaidynėse

Pirmosios Pasaulio lietuvių žaidynės vyko 1978 m. Kanadoje. Kitos – JAV, Australijoje. Šios žaidynės vyksta kas ketverius metus. Nuo 1991 m. žaidynės vykdomos tik Lietuvoje.

Šiaisiai metais, liepos 15-17 dienomis, žaidynės buvo surengtos Druskininkuose. 29-iose sporto šakose dalyvavo 2300 dalyvių iš 26 pasaulio šalių. Keturių dienų vykusio renginio metu sportininkams iš viso išdalinta net 323 medalių komplektai. 597 medalius iškovojo Lietuvos sportininkai, o antroje ir trečioje tituluočiausiuų vietose – 51 medalį laimėjė Jungtinės Karalystės lietuvių bei 23 apdovanojimius iškovojo Jungtinės Amerikos Valstijų sportininkai.

Badmintoną šiose žaidynėse žaidė 187 žaidėjai. Žaidžiama buvo moterų ir vyrų vienetuose, dvejetuose ir mišriuose dvejetuose. Mūsų rajonui atstovavo vienintelė žaidėja – balbieriškietė Gerda Trakymaitė, o Birštonui – Paulius Jūras ir Kristijonas Jucys.

Gerda iškovojo tris medalius

Moterų vienetė Gerda iškovojo antrą vietą, o moterų dvejetė, poroje su Vaida Slušnienė (nuotraukoje), žaidėja taip pat pelnė antrą vietą. Žaidusi mišriajame dvejetė, poroje su Giedriumi Dima, G.Trakymaitė po įtemptų kovų buvo trečia. Paulius Jūras ir Martynas Povilaitis vyrų dvejetė iškovojo ketvirtą vietą, Kristijonas Jucys su Valentiniu Bagdanavičiumi užsitikrino 5-8 vietas.

Badmintono klubo „Svajonė“ informacija

Gyvenimas – šeimai apie sveikatą

PARENGĖ: Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras

Ką reikėtų žinoti apie uodų įkandimus?

Žmogui pavojingiausios yra uodų patelės, kurios ir maitinasi žmogaus krauju. Uodai kasdami su seilėmis į odą įleidžia medžiągą, stabdančią krauso krešėjimą – antikoagulantą. Uodo įkandimo vieta paprastai parausta, patinsta, ją gali skaudėti, niežeti, vaikams dėl stipraus niežėjimo gali sutrikti miegas.

Kodėl taip niežti uodų įkandimus?

Uodai įkasdami į kraują suliežia nedidelį kiekį seilių. O tai sukelia imuninės sistemos atsaką į jai sveitimą medžiągą. Kovai su jomis organizmo imuninė sistema išskiria histaminą – medžiągą, kuri sukelia niežėjimą, uždegimą ir patinimą.

Ką labiausiai kandžioja uodai?

Kvėpuodami mes visi išskiriame anglies dioksidą. Šiu duju išskiriame daugiau, kai esame aktyvūs, pavyzdžiu, sportuodami. Uodai gali aptiktis anglies dioksidu pokyčius aplinkoje. Padidėjęs anglies dioksidu kiekis gali išpėti uodą, kad netoliye yra potencialus šeimininkas. Uodus taip

Kaip apsaugoti nuo uodų įkandimų?

Kadangi uodai kanda, yra du apsaugojimo nuo jų įkandimų būdai: vengti susidūrimo su jais ir naudoti repelentus – vabzdžius atbaudančias medžiągas. Rekomenduojama langus ir duris nuo uodų apsaugoti smulkiai austais specialiais tinkeliais. Taip pat tamsiu paros metu, atidarius langą, reikėtų vengti ijjungiti šviesą, nes uodai reaguoja į šviesą ir skrenda į ją.

(Nukelta į 4 p.)

Kaip išvengti dehidratacijos?

Besidžiaugdami saulėtomis vasaros dienomis, neturėtume pamiršti ir pavoju sveikatai, kuriuos kelia karštis ir saulė. Vienas iš jų kyla tuomet, kai organizmas netenka pernelyg daug vandens. Bendrą organizmo dehidrataciją sukelia intensyvus ir greitas kūno skysčių praradimas. Didžiąją dalį šių skysčių sudaro vanduo. Dehidratacijos metu kūno ląstelės ir audiniai netenka daugiau vandens negu gauna geriant.

Organizmas natūraliai kasdien praranda vandenį kvėpavimo metu (su iškvepiamu oru), su prakaitu, šlapinantis ir tuštinantis. Kartu su vandeniu prarandami nedideli druskų (natrio, kalio, kalcio, magnio) kiekiai. Vystantis dehidratacijai, organizmui būtinum mineralinių medžiagų (jos organizme cirkuliuoja ištrupusios vandenyelektrolitų pavidalu, sudarydamos teigiamus ar neigiamus jonus) kiekis laipsniškai mažėja. Ypač sunki dehidratacija gali baigtis ir mirtimi.

Dehidratacijos priežastys

Yra nemažai įvairių priežasčių, kurios sukelia dehidrataciją:

- aukšta aplinkos oro temperatūra;
- neefektyvi organizmo apsauga nuo aukštos aplinkos

temperatūros (pavyzdžiu, netinkama apranga, specialios darbui skirtos aprangos dėvėjimas, ilgalaikis respiratoriaus ar dujokaukės dėvėjimas ir pan.);

- ilgai trunkantis fizinis krūvis (vidutinio ar didelio intensyvumo);
- karščiavimas, vėmimas ar viduriavimas;
- itin pagausėjės ir padažnėjės šlapinimasis dėl inkstu bei šlapimo takų infekcijų;
- kai kurios lėtinės ligos: cukrinis diabetas, širdies ligos, inkstu ligos ir kt.;
- gėrimų su dideliu kofeino kiekiu vartojimas (kofeinės suintensyviniai skysčių šalinimą per inkstus);
- ilgalaikis tinkamo vandens ir maisto trūkumas.

(Nukelta į 5 p.)

Pasirūpinkime maisto sauga vasarą

Vasarą, suilus orams, daugiau sergama žarnyno infekcinėmis ligomis, kurioms šiltasis sezona palankiausias laikas daugintis. Šiuo metu laiku labai svarbu paistytis maisto saugos ir higienos reikalavimų laikant maisto produktus ir gaminant maistą sau ir savo šeimai.

Žarnyno infekcines ligas dažniausiai sukelia įvairūs virusai (rotavirusai, norovirusai ir kt.), taip pat bakterijos (kampilobakterijos, jersinijos, salmonelės ir kt.). Virusinėmis žarnyno ligomis žmogus suserga, turėjus kontaktą su užterštais paviršiais ar pavubuęs tokioje aplinkoje, o bakterinėmis žarnyno ligomis – per užkrėstą maistą. Paukštiena, žalia, termiškai neapdorota raudona mėsa bei karvės ar ožkos pienas, kiaušiniai, daržovės ir vaisiai – tai puiki terpė daugintis bakterijoms, kurios žmogaus žarnyne gali sukelti susirgimus. Šioms bakterijoms daugintis susidaro palankios sąlygos, kada maisto produktai buina netinkamai laikomi, naudojamas neįplautais maisto ruošimo indais, įrankiais, taip pat kai žmogus nesilaiko asmenis higienos taisyklų. Siltoje aplinkoje parliktas maistas labai greitai genda, per 30-60 min. netinkamomis sąlygomis laikomas maistas ima gesti, bakterijos sparčiai dauginasi ir tokio maisto suvalges žmogus gali prastai pasijusti.

Prisiminkite šias saugas maisto ruošimo ir laikymo taisyklės:

- Termiškai neapdorotą mėsą, žuvį, daržoves ir jau-

paruošta vartoti maistą pjaustyti tik ant atskirų pjaustymo lentelių:

- Maisto ruoša užsiimti tik švariai nusiplovus rankas;
- Nevertoti maisto su pasibaigusio galiojimo data;
- Užsaldytą maistą atitirpinti šaldytuve;
- Laiku keiskite kempinėles, šluostes, reguliarai jas išplaukite, leiskite natūraliai išdžiūti;
- Baigę gaminti maistą, sutvarkykite darbo vietą, nuvalykite paviršius, išplaukite įrankius ir indus;
- Šaldytuve – atskirti paruoštą maistą nuo termiškai neapdoroto maisto produktų;
- Visus žalius, termiškai neapdorotus produktus – daržoves, vaisius, kiaušinius, žalią mėsą – prieš vartojimą neplauti po tekančio vandens srove;
- Jau paruošta maistą, laikytą šaldytuve, prieš vartojimą ilgiu pašildyti.

Vaistažolės – gydomoji žiedų, lapų ir šaknų galia

Technologijų ir informacijos amžiuje spartus gyvenimo tempas, nuolatinis stresas, aplinkos tarša alina žmogaus organizmą ir sveikatą. Taigi vis daugiau žmonių ima rūpintis, kaip stiprinti savo organizmą naudojantis gamtos teikiamomis natūraliomis priemonėmis, iš kurių populiariausiai yra vaistiniai augalai ir prieskoninės žolės. Todėl dabar, vasarą, kai žydi daugelis augalų ir sirpsta uogos, yra puikus metas pasirūpinti vaistinguju augalų atsargomis.

Pasaulje žinoma apie 12 000 vaistinių augalų rūšių, iš jų Lietuvoje savalmei auga ir auginama apie 800 gydomųjų savybių turinčių augalų rūšių.

Renkantiems vaistinguosius augalus visą pirmą būtina gerai juos pažinti, žinoti, kada ir kaip juos rinkti bei kokiomis sąlygomis paruošta vaistinė žaliava nepraranda gydomųjų savybių ir biologiškai aktyvių junginių. Derėtų nepamiršti, kad negalima rinkti retų, nykstančių rūsių bei rinkti tik tas augalo dalis, kurios yra reikalingos.

Taigi, kokias pagrindines vaistžoles derėtų rinkti? Iš esamų ir galimų rinkti miškuose labiausiai išskiriamos uogos, nes jos pasižymi priekiomis savybėmis, turi daug vitaminių, mineralinių medžiagų, gelbsti esant persalimui, mažina karščiavimą, stiprina imunitetą, skatina at-

sikosejimą, gerina medžiągų apykaitą ir kita. Vertingiausios ir dažniausiai vartojamos yra avietės, žemuočės, mėlynės, gervuogės, spanguolės. Žinoma, visos uogos yra vertingiausios, kai valgomos tik ką nuskintos, tačiau namuose turint sudžiovintų uogų ir lapų taip pat gausime daug naudos.

Dar galime paminėti keletą labai gerai žinomų ir vertingų vaistžolių: liepžiedžiai, gaurometis, rugiagelė, kraujažolė, gyslotis, erškečiai, ajeras, ažuolo gilės ir žievė, varnalėša, šalpusnis, žasine sidabrožolė, kmynai, raudonėlis, ciobrelis, dirvinis

(Nukelta į 4 p.)

NEMOKAMAS FIZINIO PAJĘGUMO TESTAS +

individualus fizinio aktyvumo planas

Kviečiame 65 metų ir vyresnius asmenis atlikti fizinio pajęgumo testą ir gauti individualų fizinio aktyvumo planą.

Fizinio pajęgumo testavimo metu bus matuojama:

65+

Registracija: 8 678 79 995 8 (319) 54 427 prienai.vs.biuras@gmail.com

KMI

Kūno masės indeksas

Rankų raumenų jėga

Pečių juostos lankstumas

Širdies ir kraujagyslių sistemos pajęgumas

Fizinio aktyvumo lygis

Koju raumenų jėga

Apatinės kūno dalies lankstumas

AKTYVUMO PLANAS

Individualaus fizinio aktyvumo plano dėka pagerinsite savo sveikatą ir fizinį pajęgumą.

Fizinio aktyvumo planą galėsite rinktis iš skirtųjų programos tipų:

- gruivių prevencinė programa;
- gyvenimo kokybę gerinanti programa;
- bendrą organizmo fizinio pajęgumo gerinimo programa;
- programa asmenims, kuriems nustatytas senatvinio silpnumo sindromas.

Mokësi valdyti emocijas

Prienų lopšelyje-darželyje „Saulutė“ liepos 19 d. vyko užsiémimas apie emocijas ir jų valdymą. Žaidėme stalo žaidimą „Zuikių miestas“, kurio tikslas kuo greičiau zuikui pasiekti zuikių namus.

Vaikai rideo kauluką ir traukė kortelės: rožinę, geltoną arba mėlyną. Rožinėse kortelėse buvo aprašoma situacija, į kurią pateko zuikis, ir užduotas klausimas, kaip padėti jam išspręsti iškilusias problemas. Mėlynose kortelėse buvo aprašytos gyvenimiski klausimai, susiję su jausmai ir emocijų valdymu, mažieji dalinosi savo ižvalgomis ir patirtimi iš kasdienio gyvenimo. Geltonose kortelėse aprašytos fiziniai pratimai, kuriuos vaikai labai noriai atliko.

Vaikai, siekiančiam išmokti tinkamai reikštis ir valdyti savo jausmus, labai svarbu mokėti ir tinkamai valdyti savo kūną, todėl žaidimo metu

pakaitomis atlikome fizinius pratimus, skirtus jėgos, lankstumo, koordinacijos, vikrumo išgudžių gerinimui.

Prienų globos namuose vyko paskaita apie burnos priežiūrą

Kiekvienas žinome, kad dantų valymas – svarbi kasdienio asmens higienos ritualo dalis. Bet ar dažnai susimąstome apie tai, kaip, kada ir kodėl tai reikia daryti?

Birželio 29 d. Prienų globos namuose vyko paskaita „Kaip išsaugoti sveiką ir gražią šypsena?“. Paskaitą skaitė burnos higienistė Laura Svilinskienė. Paskaitos metu lektorė pasakojo, kaip tinkamai turėtume prižiūrėti dantis, ką reikia daryti norint išsaugoti sveiką šyp-

seną. Taip pat pristatė dantų priežiūrai skirtas priemonės. Dalyviai burnos higienos specialistei pateikė nemažai klausimų, į kuriuos buvo išsamiai atsakyta. Sveiki dantys – ne tik graži šypsena, bet ir gera sveikata, todėl tinkama jų priežiūra turi tapti kasdieniu įpročiu.

PATS LAIKAS PASIRŪPINTI

VAIKO SVEIKATOS PAŽYMĖJIMU

Norint patikrinti vaiko sveikatą ir GAUTI VAIKO SVEIKATOS PAŽYMĖJIMĄ, reikia:

ŠEIMOS GYDYTOJAS

VAIKO SVEIKATOS PATIKRINIMO METU:

IVERTINA:	PATIKRINA:
☐ ŪGĮ	☐ REGĘJIMĄ
☐ SVORI	☐ KLAUSA

GYDYTOJAS ODONTOLOGAS:

VAIKO SVEIKATOS PATIKRINIMO METU:

IVERTINA:	GALI:
☐ DANTŲ IR ŽANDIKAIULIŲ BŪKLE	☐ Vaikams nuo 6 iki 14 metų sveikus nudažtinus krūminius dantis NEMOKAMAI PADENGTI SILANTAI – speciala apsauga nuo kareso

Visų gydymo įstaigų gydytojai, ir odontologai, duomenes apie vaikų sveikatos būklę turi įvesti į ELEKTRONINĮ VAIKO SVEIKATOS PAŽYMĖJIMĄ (popierinės pažymės NEGALIOJA).

PARENGĘ: PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

Vasara – ne tik su muzika

Dalyvavome meninio lavinimo studijos vykdymo stovykloje „Vasara su muzika“. Liepos 13 dieną su užduotimis vykome pasisveicioti į jaukiai išskurus muzikos studiją.

Vaikai ne tik noriai dainuoja, bet ir įsitraukia į

kitas veiklas. Susitikimo metu prisiminėme saugaus elgesio taisykles, tikrinome pirštų vikrumą dėlįojant dėliones „kas greičiau“, prisiminėme anatomiją, atlikome fizinio aktyvumo pratimus, vykdėme viktoriną. Linkime kuo didžiausios sėkmės dainų konkursuose ir aciū už puikiai praleistą laiką.

Vasarą laiką leidžiame lauke

Buvimas lauke yra neabejotinai svarbus visų amžiaus tarpsnių žmonėms, tačiau vaikams turėtų būti skiriamas ypatingas dėmesys. Vos gimus kūdikiui, tampa savaime suprantama, kad kasdienis buvimas lauke tampa svarbia jo dienos rutinos dalimi. O su laiku ši praktika ima mažėti.

Dažnai tėvai pernelyg atsargiai planuoja šeimos laisvalaikį gryname ore, bijodami perkaitimo, alergijų bei kitų negalavimų, gresiančių vaikui. Tačiau atsakingai suplanuotos pramogos lauke vaikui suteiks didesnę naudą nei pavyrus laisvalaikis namie, o vasara – puikus metas praturtinti savo laisvalaikį buvimu gamtoje,

žaliasiose erdvėse ir parkuose.

Geriausia su vaikais į nuotykius leistis nuo mažumės, nelaukiant, kol

Kodėl vaikams sveika būti lauke?

- Fizinio aktyvumo ir natūralios šviesos derinys labai veiksmingai mažina depresiją, panaikina įtampa.
- Nuolatinis judėjimas skatina vaiko augimą, būdamas gryname ore kartu su saulės spinduliais jis apsirūpina vitaminu D, reikalingu organizmo atraminėms funkcijoms vystytis ir palaikyti.
- Mažesnė diabeto ir antsvorio rizika. Viena valanda, praleista gryname ore, teigiamai veikia augančio vaiko svori. Fiziškai aktyvus vaikas yra mažiau linkęs priaugti svorio, gerėja medžiagų apykaitos procesai, taip pat mažėja diabeto rizika. Tvirtėja kaulų – raumenų sistema.
- Deguonis, kurio gaunama būnant gryname ore, pamaitina smegenis ir kitas organizmo sistemas.
- Laisvalaikį lauke leidžiančio vaiko socialiniai išgudžiai yra geresni, kadangi dažnai pramogaujant, žaidžiant kartu su kita vaikais randama draugų, mokomasi veikti ir kurti kartu.
- Skatinamas kūrybiškumas. Buvimas lauke vaikui padeda pažinti naujas formas, kvapus, spalvas, reiškinius.
- Vaikas sėkmingiau koncentruoja dėmesį. Lauke praleistas laikas teigiamai veikia koncentraciją ir padeda vaikui lengviau sutelkti dėmesį.
- Formuoja pozityvus požūrius. Žmogaus aplinkos suvokimas formuoja nuo mažens. Aktyvus laisvalaikis lauke padeda formuoti pozityvią vaiko pasaulėžiūrą, mažina agresyvumo, depresijos riziką.
- Mažesnis hiperaktivumas. Aktyvaus laisvalaikio planavimas lauke gali padėti šeimoms, susiduriančioms su vaikų hiperaktivumu. I lauko pramogas nukreipta energija teigiamai veikia hiperaktivijos vaikų sveikatą, kadangi padeda vaikui atspalvaiduoti natūralioje aplinkoje.
- Geresnė rega. Užsienio šalių studijos parodė, jog gryname ore reguliariai būnantys vaikai rečiau susiduria su trumparegyste bei akinių poreikiu jauname amžiuje.

nimą, Evelina Tamošiūnienė
Visuomenės sveikatos specialistai mokyklose:

Visuomenės sveikatos specialistė, vykdanti visuomenės sveikatos priežiūrą „Ažuolo“ progimnazijoje, Naujosios Ūtos daugiafunkciame centre, Ašmintos daugiafunkciame centre, **Vaida Lazauskienė**

Visuomenės sveikatos specialistė, vykdanti visuomenės sveikatos priežiūrą Balbieriškio pagrindinėje mokykloje, Išlaužo pagrindinėje mokykloje, **Gintarė Meškauskienė**

Visuomenės sveikatos specialistė, vykdanti visuomenės sveikatos priežiūrą Pakuonio pagrindinėje mokykloje, Prienų lopšelyje-darželyje „Gintarėlis“, Prienų r. Skriaudžių pagrindinėje mokykloje, **Dalia Kukenė**

jie užaugs. Tai nėra lengva ir reikalauja pasiruošimo, bet paskui negaliésite atsidžiaugti rezultatais. Internete šeimos, keliaujančios su mažais vaikais, dalinasi informacija, patrimais ir netgi sarašais daiktų, kuriuos jums reikėtų pasiūmti su savimi leidžiantis į kelių valandų ar kelių dienų žygį.

Pradékite nuo pažintinių takų bei parkų ir palengva pereikite prie laukinės gamtos. Kiekvienais metais Lietuvoje atsiranda naujų pažintinių takų, rekreacinių erdvų, kurios priartina miesto žmones prie laukinės gamtos. Lietuvoje nereikia važiuoti simtus kilometrų, kad ižengtum į natūralų mišką ir pasimiegautum pažintiniais takais ir takeliais, vinguojančiais paupiais, paežerēmis, pelkėmis. Išvykoms ruoškitės drauge. Pasidalinkite lūkesčiais, turėkite planą, bet visada būkite pasiruošę ji pakeisti.

Gamtoje elkitės atsakingai, nesiūšinkite. Ji – pati puišiausia žaidimų alkstelė. Tai vieta, kur galime atrasti vidinę ramybę ir pajusti nuostabą!

Vaikystėje išugdyti laisvalaikio ipročiai, reguliarios pramogos, fizinis aktyvumas gryname ore yra svarbus pamatas sveikai vaiko raidai ir fizinei bei psichinei sveikatai ateityje. Specialistai pataria, kad kūdikis ar mažas vaikas lauke bet kokiu oru turėtų paleisti 4 valandas, o suaugusieji – bent 1–2 valandas per parą.

je, Prienų lopšelyje-darželyje „Pasaka“, Prienų lopšelyje-darželyje „Saulutė“, Prienų r. Silavoto pagrindinėje mokykloje, Eglė Orechovienė

Visuomenės sveikatos specialistė, vykdanti visuomenės sveikatos priežiūrą Prienų r. Stakliškių gimnazijoje, Aurelijė Butkevičienė

Visuomenės sveikatos specialistė, vykdanti visuomenės sveikatos priežiūrą Prienų r. Jiezno gimnazijoje, Prienų „Žiburio“ gimnazijoje, Girmantė Mažeikienė

Visuomenės sveikatos specialistė, vykdanti visuomenės sveikatos priežiūrą Pakuonio pagrindinėje mokykloje, Prienų lopšelyje-darželyje „Gintarėlis“, Prienų r. Skriaudžių pagrindinėje mokykloje, Dalia Kukenė

Pasivaikščiojimas virš žemės: prasidėjo nemokami balansavimo juosta užsiėmimai Prienų Beržyno parke

Liepos 14 d., ketvirtadienį, Prienų Beržyno parke įvyko pirma „Slackline Lietuva“ organizuojama balansavimo ant juostos treniruotė.

Vaikščiojimas juosta (angl. Slackline) – tai sveikatai naudingas sportas, kuriuo užsiimti gali visi, nepriklausomai nuo amžiaus. Ši aktyvaus laisvalaikio forma padeda gerinti koncentraciją, koordinaciją bei lavinti giliuosius raumenis.

„Sportuojant suaktyvėja vestibulinio aparato, atsakingo už balanso palaikymą, darbas. Sportas yra naudingas ir emocinei sveikatai – fizinės iškrovos metu išskiriama laimes hormonas – serotoninas. Slackline sportas suteikia ir adrenalino, pagerinančio širdies veiklą“, – balansavimo ant juostos naudą sveikatai komentavo „Slackline Lietuva“ atstovė **Rūta Baranauskaitė**.

Paklausta, ar sunku vaikščioti juosta, treniruotėje sutikta **Kamilė** pripažino, kad sunkausia yra išlaikyti pusiausvyrą.

„Manau, turi būti labai išlavinti ir stiprūs kojų raumenys, kad būtų lengviau“, – kalbėjo pašnekovė.

Taip pat užsiėmime sutiktas **Liudvikas** žada ateiti ir į kitas Slackline treniruočių sesijas.

„Stengiuosi ateiti kiek įmanoma dažniau. Tikslas – pereiti visas juostas iš pirmo karto“, – lūkesčiais dalijosi pirmą kartą ši sportą išméginęs jaunuolis.

Kaip teigia R. Baranauskaitė, kol kas Lietuvoje vaikščiojimas juosta yra ganėtinai nišinis sportas, tačiau sportuojančiųjų „bendruomenė sparčiai plečiasi“.

Autorės nuotrakos

„Jau daugiau kaip dvejus metus vykdome nemokamas treniruotes Kaune, kurių metu pritraukiame vis daugiau žmonių. Kasmet vasaros metu organizuojame Slackline stovyklas įvairiose Lietuvos vietose – Vilniuje, Anykščiuose. Kartais vedame treniruotes ir vaikų stovyklose. Taip pat dalyvavome „Kaunas – Europos kultūros sostinė“ festivaliuose: „Švēskime upę“, „Olimpinė diena“ ir t.t.“, – teigė užsiėmimų organizatorius atstovė.

Norintys išbandyti šį Lietuvoje populiarėjantį sportą, tai nemokamai gali padaryti antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 18 val. Prienų Beržyno parke. Iš viso iki rugsėjo pabaigos numatyta 20 balansavimo juosta treniruočių sesijų, kurias finansuoja Prienų rajono savivaldybė.

Miglė Kalinauskaitė

Vaikų dienos užimtumo stovykla Kašonių bibliotekoje

Jau penktus metus iš eilės Kašonių bibliotekoje buvo organizuojama vaikų dienos užimtumo stovykla. Stovykloje, skirtoje Kašonių seniūnaitijos vaikams, siekiama skatinti vaikų kūrybiškumą, prasmingą poilsį, ugdyti fizinių aktyvumą ir bendruomeniškumą. Penkias dienas trukusioje vasaros užimtumo dienos stovykloje dalyvavo 14 vaikų nuo 7 iki 12 metų. Stovyklai vadovavo Jiezno gimnazijos mokytoja Romutė Kandrotienė ir Kašonių bibliotekos bibliotekininkė Danutė Bajorienė.

Stovyklos dalyviai ne tik žaidė įvairius žaidimus, bet ir vyko į ekskursijas, turininius žygius, dalyvavo edukaciniuose ir kituose įvairiuose užsiėmimuose.

Pirmaoji stovyklos diena buvo skirta susipažinimui ir ryšio užmezgimui. Pokalbių ir žaidimų metu buvo kuriama draugiška aplinka. Stovyklačiai aplankė tautodailininkė **Laimutę Butkienę**. Ji supažindino stovyklačiai su tapyba ant drobės. Vaikams labai patiko. Padedant Laimutei, vaikai nutapė natūrmortą, kuri pakabinome bibliotekoje.

Kitomis dienomis aplankėme Kaišiadorių rajone esančius Lašinių piliakalnį, Strėvos delta, Mergakalnį, Antakalnio vaikų žaidimo aikštelię.

Lankémés Birštono vienkiemio bibliotekoje, kopėme į apžvalgos bokštą ir Vytauto kalną, pasivaikščiojome Nemuno krantinę, pramogavome vaikų žaidimų aikšteliéje.

Pėsčiomis žygiamome po Kašonių seniūnaitijos apylinkes, tvarkėme Pelekonį pi-

liakalnus. Miške mokėmės rasti pasaulio kryptis, ieškojome nuo II Pasaulinio karų likusių apkasų, bombų išmuštų duobių, uogavome ir grybavome.

Pelekoniu gyventoja **Onutė Jiezniene** šiaisiai metais rodė, kaip reikia gaminti naminį sūri. Suspaustą sūri valgėme su ką tik išvirta žemuogių uogiene.

Kartu su téveliais surengėme kvadrato, smiginio, baudų métymo varžyas.

Vaikų dienos užimtumo stovyklos nauja vaikams neabejotina. Tai – užimtumas, smagus laikas gryname ore, naujos pažintys, kūrybiškumo lavinamas, kalbos bei bendravimo įgūdžiai, savarankiškumo, atsakingumo, pasitikėjimo savimi jausmai.

Danutė Bajorienė
Kašonių bibliotekos bibliotekininkė

Apie vasaros spalvas, vaizdus ir kvapus

(Atkelta iš 2 p.)

žmonės puikiai išmanėjo savybes, plačiai naudojo. Lietuvoje tikroji levanda 1924 metais pradėta auginti Kauno botanikos sode, tačiau neabejotina, kad ji buvo žinoma dvaruoose daug anksciau, o iš jų po truputį plito ir po valstiečių sodybas. Pašalyje levandoš plačiai naudojamos parfumerijoje, kulinarijoje, farmacijoje. Ir jei Provансo levandų laukų nelemta pamatyti, tai galima ir Lietuvoje jais pasidžiaugti. Ar užsiauginti savo lietuviškuose „rūtų darželiuose“. Ne tik gérėtis jų Vey Peri spalva, išsaugoti vasaros kvapą puokšteliéje, bet ir pasigaminti kvapnaus vandens, hidrolatu vadinamo. Hidrolato gamyba namuose, šiek tiek igudus, nėra sunkus, bet labai

įdomus procesas. Tuo įsitikino grupelė klubo narių, susirinkusių pirminkės Leonoros jaukiame kieme. Čia buvo visko, ko reikia: alembikas (distiliavimo aparatas), levandų žiedų, vandens, ledo ir t.t. (dar kavos, ledų, šalto atsigėrimo, pyrago). Pats procesas nėra greitas, čia tau ne bulvių išvarti, bet kvapnus, švarus, patrauklus. O koks malonumas pasidalinti darbo rezultatais – mažais buteliukais su kvapiu vandeniu, su teikiančiu odai skaistumo, švytėjimo, suminkštinančiu ir drékinančiu plaukus. Papurkškime prieš naktį patalynę, ir mėgausimės ramiu, saldžiu miegu. Tai – 100 proc. natūralus produktas!

Mėgaukimės vasaros spalvomis, vaizdais ir kvapais!

Dainora Šaltienė

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOSES, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISÉSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskiene, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.

remia rubrikas
„Jaunimo skveras“
ir „Tai, kas išsaugina...“

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas: trečiadienais – 1400 egz., šeštadieniais – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 315) 73786.

ALYTAUS SPAUSTUVĖ